

සමකාලීන වර්ධනය ආකෘති

DCDM - 1003

එම නිදහස් වෙළඳපොළ (බලවේ ඉල්ලුම & සැපයුම)

ආර්ථික පද්ධති

- ආර්ථික පද්ධතියක් යනු එය විසඳීම සඳහා භාවිතා කරන සංවිධානයේ ජාලයකි නිෂ්පාදනය කරන්නේ කුමක්ද, කොපමණ නිෂ්පාදනය කරන්නේද, එය නිෂ්පාදනය කරන්නේ කෙසේද යන ගැටළු සහ සඳහා කාටද සැපයීමට භාණ්ඩ හා සේවා

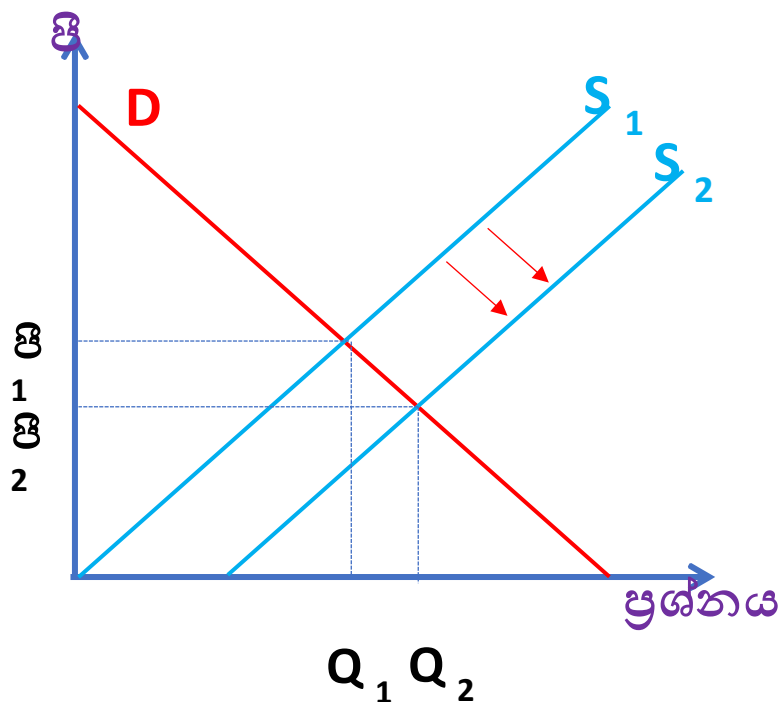
නම් ඔබ විනාශ කරන්න ඒ නිදහස් වෙළඳපොළ, ඔබ නිර්මාණය කරන්න ඒ BLECK වෙළඳපොළ

- විත්ස්ටන් වර්විල්

-

නිදහස් වෙළඳපොළ මතවාදය

- නිදහස් වෙළඳපොළ (Laissez-Faire) ආර්ථිකයක් යනු ක්‍රියාවලියකි භාණ්ඩ හා සේවා තීරණය කරනු ලබන්නේ ඉල්ලුමේ වෙළඳපල බලවේග සහ සැපයුම, එම සම්පත් වෙන් කිරීම පිළිබඳ තීරණ ගනු ලබන්නේ පුද්ගලයින් සමග රජයක් නැත මැදිහත් වීම

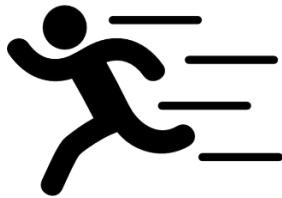
ලක්ෂණ වල නිදහස් වෙලඳපොල

එම ලාභයක් වේගනාව
සමාගම් වේ නිදහස් දක්වා තීරණය කරන්න කුමන
සම්පත්ඔව්හු ප්රාර්ථනා කරනවා රැකියා කිරීමට

රජයේ අවම මැදිහත්වීමරජයට සුළු හෝ
කාර්යභාරයක් නැත ක්රියාත්මක වේ වල
ආර්ථිකය

තරඟ
මහජන වේ නිදහස් දක්වා තමන්ගේම ආරම්භ
කරන්න ව්යාපාරික පරිදි
ඔව්හු ආශාව

අනුවර්තනය වීමේ හැකියාව
පුද්ගලයන්ට තම කැපකිරීමේ නිදහස ඇතකාලය
වෘත්තියට වල ඔවුන්ගේ තේරීම

ජරතීලාභ වල නිදහස් වෙලඳපොල

තරභකාරිත්වය හේතුවෙන් විශාල
නාවෝත්පාදනයක්වඩා හොඳ නිෂ්පාදන
සංවර්ධනය කිරීමට සමාගම් ස්පර්ස් හිදී අඩු
වියදම්, පිරිනැමීම පාරිභෝගිකයින් වැඩි
තේරීම.

වැඩි ආර්ථික වර්ධනයක්
පරිමාණයේ සහ ගාස්තු වෙළඳාමේ
ආර්ථික විද්‍යාව ඇතනිෂ්පාදනය ඉහළ
නැංවීම සහ වැඩි කිරීම රැකියා

වැඩි ආර්ථික නිදහස
එවැනි ව්‍යවසායකයින්ගේ ආයෝජකයින් පාර්ශවකරුවන්
දිරිමත් කිරීම සහ ව්‍යාපාරයේ සක්‍රියව සහභාගී වීමට සහ උපකාර
කිරීමට මූල්‍යවේදීන් එම ආර්ථිකය වර්ධනය වේ

උදා: - අපි අපනයනය කරනවා සහාය 12 ට වැඩි මිලියන රැකියා තුළ ඇමරිකාව

ගැටලු වල නිදහස් වෙලෙඳපොළ

- වෙලෙඳපොළ පුළුවන් අසාර්ථකයි (ඒකාධිකාරය, ඔලිගොපොලි).
- අසමානතාවය දෙනවා අසමානතාවය.
- අධිකයි ලාභ ලැබීම.
- නිර්මාණශීලී විනාශය.
- මිල අස්ථාවරත්වය.

ඉල්ලුම සහ සැපයුම

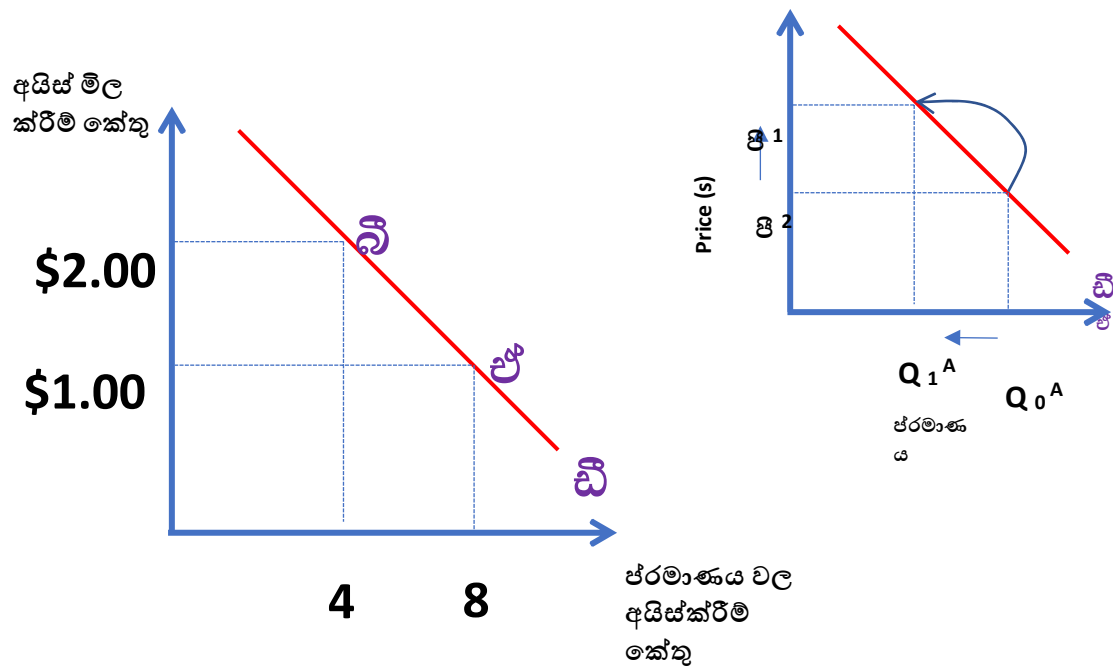
<p>ඉල්ලුම යනු භාණ්ඩයේ ප්‍රමාණයයි, සේවය හෝ සම්පත එම මහජන වේද කාලය තුළ මිලදී ගැනීමට කැමති සහ හැකියාව නිශ්චිත කාල සීමාවක් නිශ්චිතව දක්වා ඇත මිල.</p>	<p>එම නීති වල ඉල්ලුම රජයේ එම අනික් දේවල් සමාන, ජර්මාණය හොඳ වැටීමක් ඉල්ලා සිටි විට මිල වල එම යහපත ඉහල යයි.</p>
<p>ඉල්ලුම සහ සැපයුම</p>	
<p>සැපයුම යනු භාණ්ඩයේ ප්‍රමාණයයි සේවය හෝ සම්පත එම මහජන සහ කාලය තුළ විකිණීමට කැමති සහ හැකියාව නිශ්චිතව දක්වා ඇත කාලය හිදී ඒ නිශ්චිතව දක්වා ඇත මිල.</p>	<p>එම නීති වල සැපයුම ජනපදය එම අනික්දේවල් එම එකම,</p> <ul style="list-style-type: none"> • භාණ්ඩයක මිල ඉහළ ගියහොත්, ද එම භාණ්ඩවල සපයා ඇති ප්‍රමාණය වැඩි වේ. • නම් එම මිල වල ඒ යහපත වැටෙනවා, එමගුණාත්මක සපයා ඇත වල එම යහපත අඩු වේ.

සෛටරිස් පරිබස්

- Ceteris Paribus යනු ලතින් වාක්‍ය බණ්ඩයක් වන අතර එය හැර අනෙකුත් සියලුම විචල්‍යයන් අදහස් කරයි ඒවා වීම අධ්‍යයනය කළා වේ උපකල්පනය කර ඇත දක්වා විය නියත (එම දේවල් වීම සමාන)
- උදාහරණය: - Ceteris නිසා ඉල්ලුම වක්‍ර බැවුම් පහළට ඇතපරිබස් පහත් මිල ඇහවුම් කරයි ඒ වැඩි ප්රමාණය ඉල්ලා සිටියේය.

ඉල්ලුම වක්‍රය

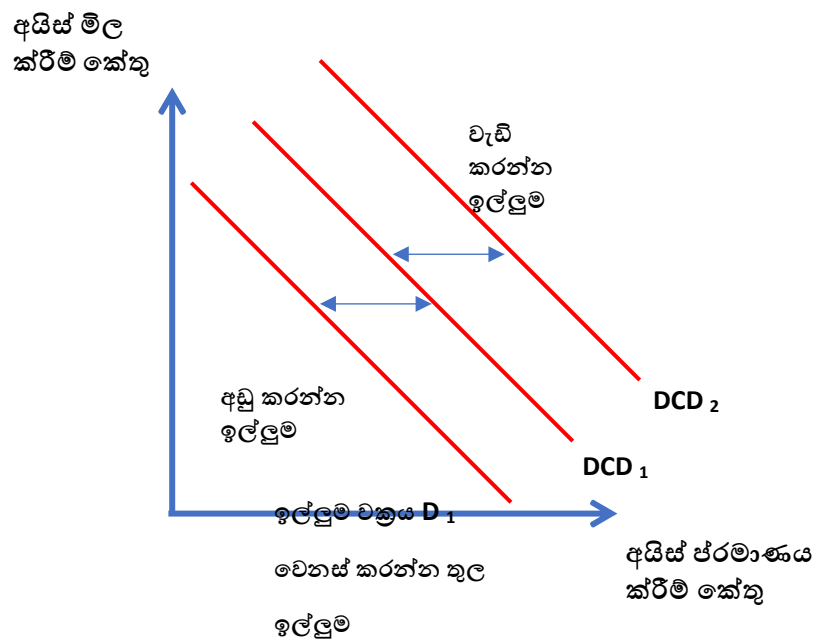
ඉල්ලුම් වක්‍රය යනු භාණ්ඩයක මිල අතර සම්බන්ධතාවයේ ප්‍රස්ථාරයකිසහ එම ප්රමාණය ඉල්ලා සිටියේය.

සාධක තීරණය කිරීම ප්රමාණය ඉල්ලා සිටියේය

- පාරිභෝගික ආදායම්
- මිල වල සම්බන්ධය හාණ්ඩ
- රසයි
- අපේක්ෂාව (අංකය වල ගැනුම්කරුවන්)

Shift යනු ඉල්ලුම වක්රය

වර්ග වල ජරත්යාස්ථතාව

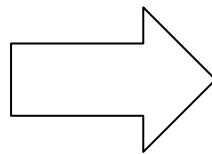
- ප්‍රත්‍යාස්ථ ඉල්ලුමක් යනු ඉල්ලුම් කරන ප්‍රමාණයේ වෙනස් වීමකිමිල වෙනස් වීම නිසා විශාල වේ. අනම්‍ය ඉල්ලුමක් යනු එකකි වෙනස් කිරීම ජරමාණයෙන් ඉල්ලා සිටියේය වේ නිසා ඒ තුළ වෙනස් මිල වේ කුඩා.

අනම්‍ය ඉල්ලුම:

- මිලෙහි ප්‍රතිශතය වෙනස් වීම වැඩිය ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතය වෙනස් වීම ඉල්ලුම.
- ඉල්ලුමේ මිල නම්‍යතාවය වඩා අඩුය එක.

ඉලාස්ටික් ඉල්ලුම:

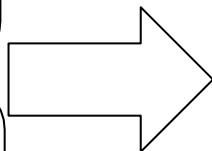
- ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතය වෙනස් වීම ඉල්ලුම ප්‍රතිශතයට වඩා වැඩියවෙනස් කිරීම මිලෙන්.
- ඉල්ලුමේ මිල නම්‍යතාවය වැඩි වේ වඩා එක.

මිල
ජරත්යාස්ථතා
ව

පහත් භාණ්ඩ:

- ආදායම් වැඩිවීමට හේතු වේ බාල සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඩු කරන්න භාණ්ඩ

ආදායම්
ජරත්යාස්ථතා
ව

සාමාන්‍යයි භාණ්ඩ:

- ආදායම් වැඩිවීමට හේතු වේවැඩි කරන්න එම ජරමාණය

අනුපූරක භාණ්ඩ:

- පෙට්‍රෝලියම් වර්ගවල වැඩි වීම අඩු වීම එම ඉල්ලුම වල මෝටර් රථ.

ආදේශ කරන්න භාණ්ඩ:

- Coca-Cola මිලෙහි ආදායම වනු ඇත ඉල්ලුම් කරන ප්‍රමාණය වැඩි කරන්න පෙප්සි.

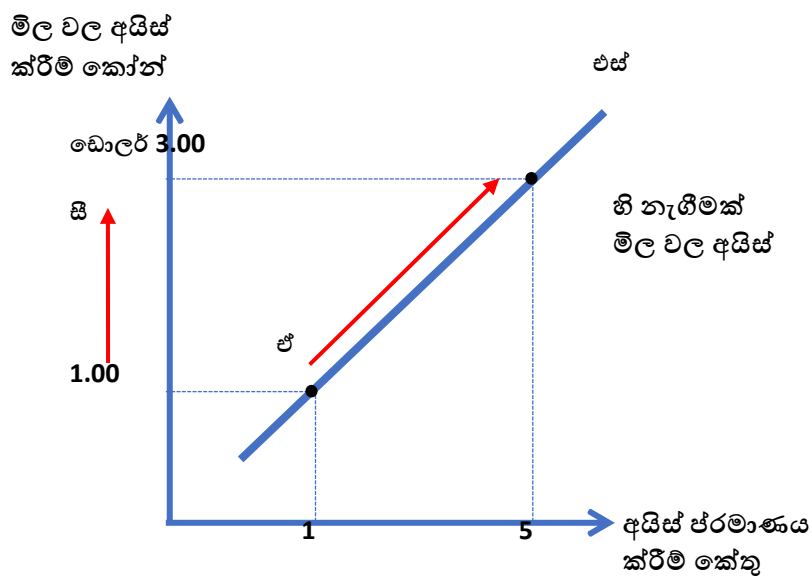
හරස් කරන්න ප්‍රත්‍යාස්ථතාව

වෙලඳපොල සැපයුම

- එම එකතුව වල එම සැපයුම් වල සෑම විකුණුම්කරුවන් තුළ ඒ වෙලඳපොල.
- වෙලඳපල සැපයුම් වක්‍රය යනු සියලුම විකුණුම්කරුවන්ගේ සැපයුම් වක්‍රවල එකතුවයි එම වෙලඳපොල.

සැපයුම වක්‍රය

සැපයුමේ වෙනසක්: භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක මිල වෙනස් වීම වෙනස් වීමට හේතු වේ ප්‍රමාණය සපයා ඇත.

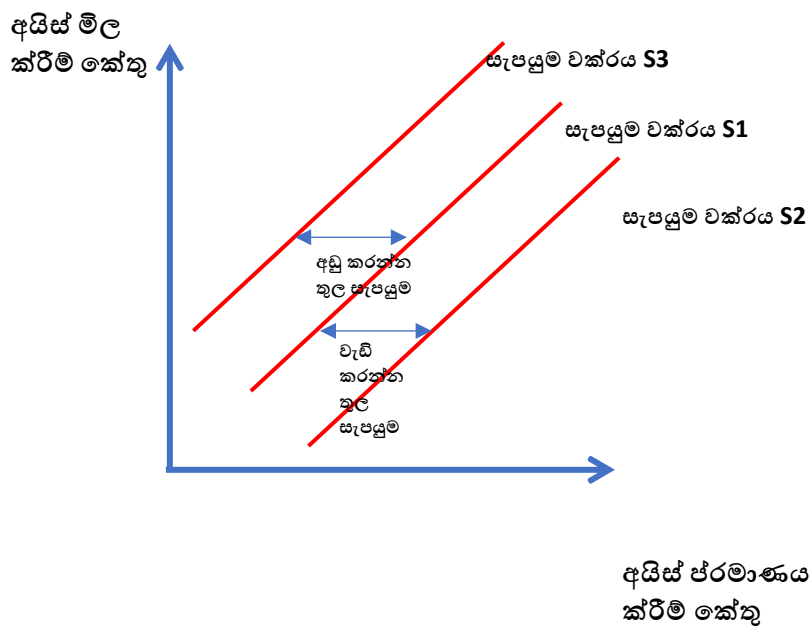

සාධක තීරණය කිරීම තුළ වෙනස් ජර්මාණය වල සැපයුම

- පවතින බව වල සාධක වල නිෂ්පාදනය (තාක්ෂණ)
- මිල වල වෙළඳ භාණ්ඩයක් (භාණ්ඩ සහ සේවා)
- මිල වල අවශ්‍ය ආදානය භාණ්ඩ මත (කම්කරු, ජරාග්ධනය හා ඉඩම්)
- අංකය වල සැපයුම්කරුවන්.
- අනපේක්ෂිතයි සිදුවීම (කාලගුණය, යුද්ධය)

මාරු කරන්නා තුළ ඉල්ලුම වක්රය

- සපයන ලද ප්‍රමාණයේ වෙනසක්: පිරිවැය වෙනස් වීම, ආදාන මිල, තාක්ෂණය, හෝ මිල වල සම්බන්ධයි භාණ්ඩ හා සේවා නායකත්වය දෙසි දක්වා වෙනස් කිරීම සැපයුමේ.

වෙලඳපොල සමතුලිතතාවය

- සමතුලිතතාවයක් යනු ප්‍රමාණය සැපයෙන විට පවතින තත්ත්වයයි ඉල්ලුම් කරන ලද ප්‍රමාණය, සැපයෙන ප්‍රමාණයේ සමතුලිතතාවයෙන් පමණක් සමාන වේසමාන ජරමාණයට ඉල්ලා සිටියේය.

සමතුලිතතා වය මිල

- සපයන ලද ප්‍රමාණය සමතුලිත කරන මිල සහ ජරමාණය ඉල්ලා සිටියේය.
- ප්‍රස්ථාරයක එය සැපයුම සහ මිල ගණන් වේඉල්ලුම වක්ර උනන්දුව

සමතුලිතතා වය ජරමාණය

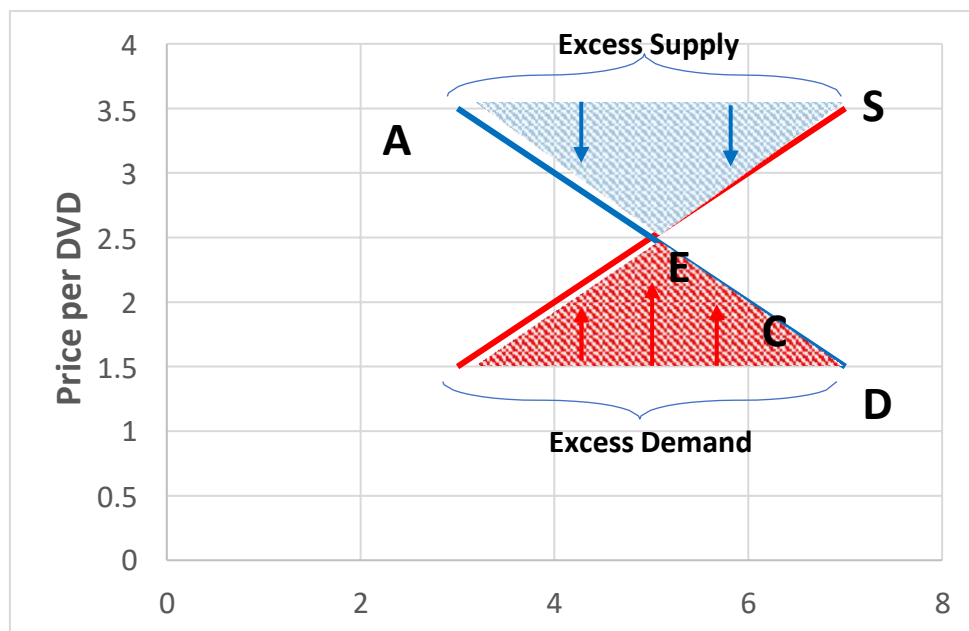
සපයන ලද ප්‍රමාණය සහ ඉල්ලුම් කළ ප්‍රමාණය සමතුලිත මිල. ප්‍රස්ථාරයක එය පවතින ප්‍රමාණයයි එම සැපයුම සහ ඉල්ලුම වක්ර උනන්දුව.

අතිරික්ත ඉල්ලුම හෝ සැපයුමේ හිඟය තත්ත්වයයි ඉල්ලුම ප්‍රමාණය ප්‍රමාණය ඉක්මවන විට එය පවතී සපයා ඇත හිදී එම දැනට මිල.

අතිරික්ත සැපයුම, හෝ ඉල්ලුම හිඟය, තත්ත්වයයි සපයන ලද ප්‍රමාණය ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි වූ විට එය පවතී ඉල්ලා සිටියේය හිදී එම දැනට මිල.

සමතුලිතතාවය ලක්ෂ්‍යය

ප්‍රමාණයේ සැපයුම් විකිණීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට කැමැත්තෙන් සහ හැකියාව ඇති තැනට සමාන වේගනුම්කරුවන් කැමති සහ මිලදී ගැනීමට හැකි ප්‍රමාණය. මෙන්න සමතුලිතතාවය DVD එකකට ඩොලර් 3 ක මිලකට සහ DVD තැටි 66 ක ප්‍රමාණයෙන් සිදු වේ. ලෙස දක්වා ඇත \$3 ට වැඩි ඉල්ලුම සහ සැපයුම් වක්‍ර මිල ගණන්වල සන්ධිස්ථානයේ E ලක්ෂ්‍යය, සපයන ලද ප්‍රමාණය ඉල්ලු ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි වන අතර ප්‍රතිඵලය වේ අතිරික්තය. \$3 ට අඩු මිලකට, සපයන ලද ප්‍රමාණය ප්‍රමාණයට වඩා අඩුය ඉල්ලා, සහ ජරතීඵලය හිඟයයි.

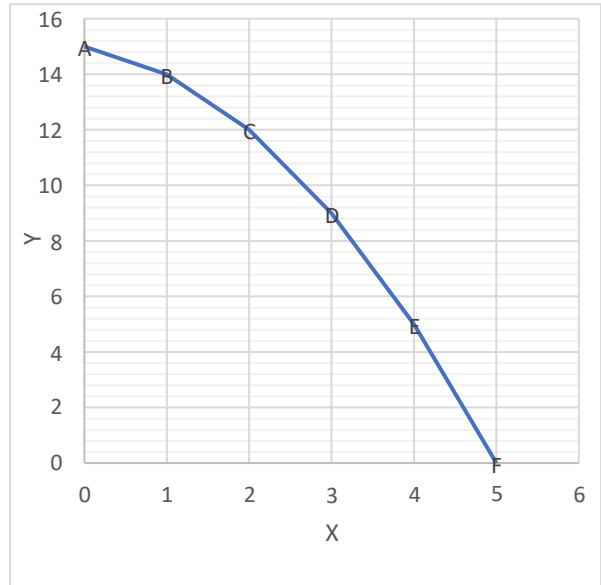
Production Possibility Frontier (PPF) / Production Possibility Curve (PPC)

Production Possibility Frontier (PPF)

- A static model is assumed where:
  - A country's resources consist of only labor and capital
  - Availability of labor and capital is given
  - A country produces only two goods
  - Production technology for the goods is given
- A **Production Possibility Frontier (PPF)** refers to the alternative combinations of goods and services that a society is capable of producing with its given resources and state of technology
- A **Production Possibility Frontier (PPF)** measures the maximum combination of outputs that can be achieved from a fixed amount of input.
- A production possibility frontier is used to illustrate **opportunity cost**.
- It also can be used to **measure opportunity cost**.
- **Efficiencies and inefficiencies in resource utilization** also can be explained using PPF.

අවස්ථාවක් පිරිවැය & PPF

ලකුණු	X තුල ඒකක	වයි තුල ඒකක
ඒ	0	15
බී	1	14
සී	2	12
ඩී	3	9
ඊ	4	5
එෆ්	5	0

අවස්ථාවක් පිරිවැය

- ඔබ මුහුණ දෙන විට ඊළඟ හොඳම විකල්පයේ වටිනාකම අමතකද? ඒ තේරීමේ තීරණය.
- උදා: නිෂ්පාදනය කරනවා හිඳි ලක්ෂ්‍යය ඒ මත PPC

ලක්ෂ්‍යය	නිෂ්පාදනය
ඒ	15 Y ඒකක නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේ අතර කිසිවක් නැත X ඒකක වේ නිෂ්පාදනය කරන ලදී
බී	නිෂ්පාදනය වල X ආරම්භ වේ සහ 1 ඒකකය වල X වේ නිෂ්පාදනය කරන ලදී. නිෂ්පාදනය වල වයි වේ අඩු කර ඇත දක්වා 14 ඒකක (දී ඇත ඉහළට / බියට පත් විය 01 ඒකකය)
සී	X නිෂ්පාදනය ඒකක 2 දක්වා වැඩි විය (ඒකක 1 ක වැඩිවීම) නිෂ්පාදනය වල Y අඩු කළා දක්වා 12 ඒකක (කැළැල් කිරීම වල 02 ඒකක)
ඩී	X නිෂ්පාදනය ඒකක 3 දක්වා වැඩි විය (ඒකක 1 ක වැඩිවීම) නිෂ්පාදනය වල Y අඩු කළා දක්වා 9 ඒකක (කැළැල් කිරීම වල 03 ඒකක)
ඊ	X නිෂ්පාදනය ඒකක 4 දක්වා වැඩි විය (ඒකක 1 ක වැඩිවීම) නිෂ්පාදනය වල Y අඩු කළා දක්වා 5 ඒකක (කැළැල් කිරීම වල 04 ඒකක)
එෆ්	X නිෂ්පාදනය ඒකක 5 දක්වා වැඩි විය (ඒකක 1 ක වැඩිවීම) නිෂ්පාදනය වල Y අඩු කළා දක්වා 0 ඒකක (කැළැල් කිරීම වල 05 ඒකක)

